

Sammanställning av Artdatabankens riskklassificering av främmande arter

Invasiva främmande arter är ett av de fem största hoten mot biologisk mångfald. En invasiv främmande art är alltid införd av människan (på flit eller av misstag) och utgör alltid ett hot mot biologisk mångfald, människors hälsa eller ekonomiska intressen.

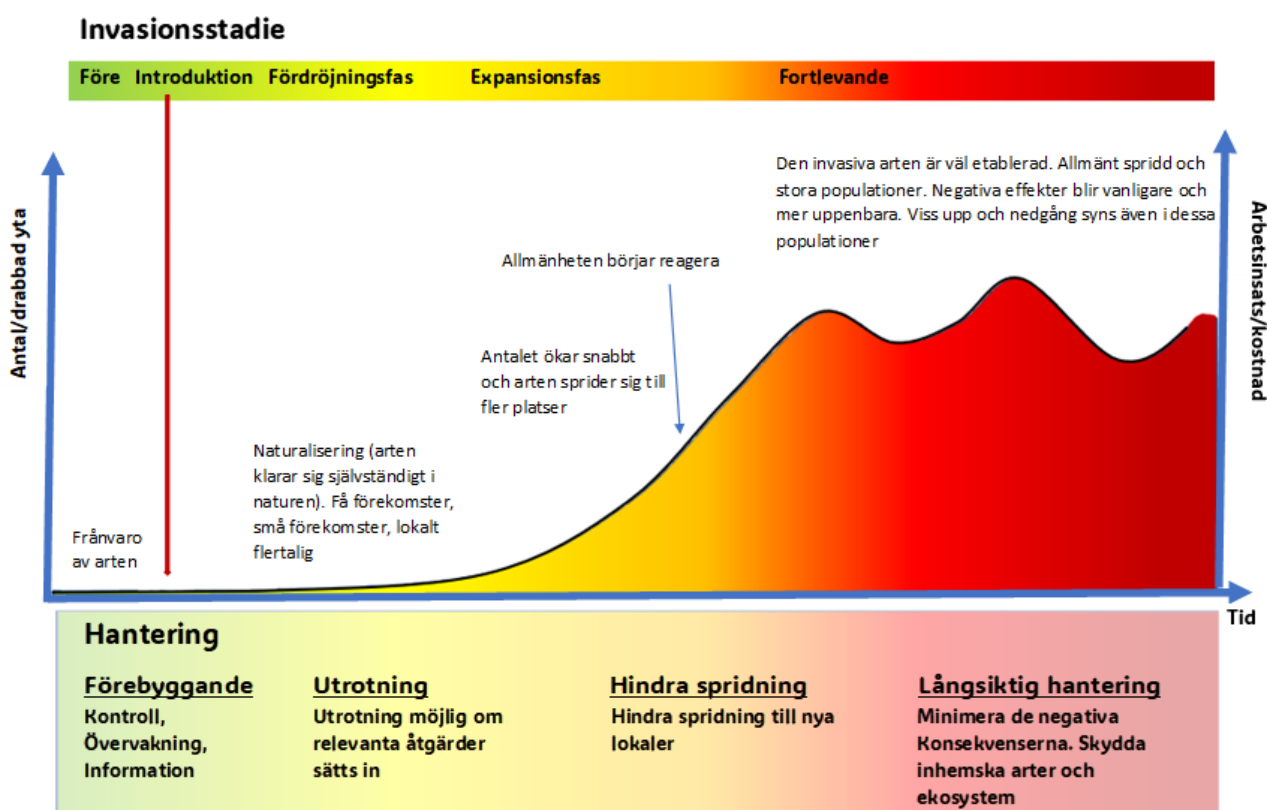
Det här bladet innehåller en sammanställning över de växter som bedömts ha hög eller allvarlig risk att orsaka skada på biologisk mångfald inom 50 år och baseras på artdatabankens riskklassificering av främmande arter från 2019.

Många av arterna är redan väl etablerade i naturen, framför allt i södra Sverige. En del av arterna finns ännu inte i Sverige men är på väg in. Andra arter är ännu bara sporadiskt etablerade i naturen, men med ett varmare klimat och längre växtsäsong kommer dessa arter få ett bättre fäste, sprida sig och på sikt få negativa konsekvenser för biologisk mångfald.

I riskklassificeringen har man inte tagit hänsyn till ekonomiska intressen eller människors hälsa utan enbart konsekvenserna för biologisk mångfald.

Majoriteten av arterna har tagits in av trädgårdsnäringen för att de är vackra och pampiga. De har sedan ”rymt” från våra trädgårdar och orsakar i naturen skada. Du kan därför göra skillnad bara genom att inte nyplantera dessa arter och att överväga att plocka bort dem på din mark!

Nedan syns vad som kallas en ”invasionskurva”. Det är en visualisering av hur en typisk invasion av en främmande art går till. Här har vi också kopplat på rimliga hanteringsåtgärder. Fördröjningsfasen, då arten finns på få platser och litet antal i naturen kan variera i längd, från några år till flera decennier. Under den fasen krävs oftast ganska små insatser att åtgärda. Men, det kan vara svårt att upptäcka dem i naturen och svårt att förstå faran. När arten väl går in i expansionsfasen blir det snabbt svårare att kontrollera den. Kombinationen av fasernas svårigheter gör att det är säkrare att undvika de arter som bedömts utgöra en risk.

* = EU art, förbjuden att sälja, inneha, sprida mm

(*) = Förslag på nationell art, kommer eventuellt omfattas av lagstiftning inom snar framtid

HI = High impact – arter som har en begränsad/måttlig spridningsförmåga i kombination med åtminstone måttlig ekologisk effekt, alternativt arter med begränsad ekologisk effekt men hög invasionspotential.

SE = Severe impact – arter med stor eller potentiellt stor ekologisk effekt som har potential att etablera sig över stora områden.

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	(Invasionspotential/ekologisk effekt) Riskutfall
Alpgullregn	<i>Laburnum alpinum</i>	(4/3) SE
Amerikansk dunört	<i>Epilobium adenocaulon</i>	(4/2) HI
Amerikansk pärhyacint	<i>Muscari armeniacum</i>	(3/3) HI
Armeniskt björnbär	<i>Rubus armeniacus</i>	(4/3) SE
Bergenia	<i>Bergenia crassifolia</i>	(3/3) HI
Bergklint	<i>Centaurea montana</i>	(4/3) SE
Blek fetknopp	<i>Sedum hispanicum</i>	(4/2) HI
Blekbalsamin	<i>Impatiens paviflora</i>	(4/3) SE
Blekspirea	<i>Spiraea × rubella</i>	(3/3) HI
Blomsterlupin (*)	<i>Lupinus polyphyllus</i>	(4/4) SE
Boerstånds	<i>Senecio inaequidens</i>	(4/3) SE
Contortatall	<i>Pinus contorta</i>	(4/3) SE
Druvfläder	<i>Sambucus racemose</i>	(4/3) SE
Ekorkorn	<i>Hordeum jubatum</i>	(4/2) HI
Fagertrav	<i>Arabis caucasica</i>	(4/2) HI
Flocknäva	<i>Geranium macrorrhizum</i>	(4/2) HI
Flockoxbär	<i>Cotoneaster multiflorus</i>	(2/4) HI
Foderlosta	<i>Bromopsis inermis</i>	(4/3) SE
Gemsrot	<i>Doronicum orientale</i>	(4/2) HI
Glanshägg	<i>Prunus serotina</i>	(3/3) HI
Grönfibbla	<i>Crepis capillaris</i>	(4/2) HI
Gudaträd*	<i>Alianthus altissima</i>	(2/3) HI
Gul skunkkalla*	<i>Lysichiton americanus</i>	(4/3) SE
Gullhavre	<i>Trisetum flavescens</i>	(3/3) HI
Hammarbytaklök	<i>Sempervivum globiferum</i>	(4/3) SE
Hjärtbergenia	<i>Bergenia cordifolia</i>	(3/3) HI
Hybridgullregn	<i>Laburnum x watereri</i>	(4/3) SE

Hybridklockhyacint	<i>Hyacinthoides × massartiana</i>	(3/3) HI
Hybridslide (*)	<i>Reynoutria x bohemica</i>	(2/3) HI
Hybridsnöbär	<i>Symphoricarpos × chenaultii</i>	(3/3) HI
Hårdsvingel	<i>Festuca brevipila</i>	(4/3) SE
Häckberberis	<i>Berberis thunbergii</i>	(4/3) SE
Häckkaragan	<i>Caragana arborescens</i>	(4/2) HI
Häckoxbär	<i>Cotoneaster lucidus</i>	(4/4) SE
Häckspirea	<i>Spiraea salicifolia</i>	(4/2) HI
Häggmispel	<i>Amelanchier spicata</i>	(4/4) SE
Hästkastanj	<i>Aesculus hippocastanum</i>	(4/3) SE
Höstaster	<i>Symphotrichum novi-belgii</i>	(4/2) HI
Höstgullris (*)	<i>Solidago gigantea</i>	(4/2) HI
Italienskt rejgräs	<i>Lolium multiflorum</i>	(4/2) HI
Jättebalsamin*	<i>Impatiens glandulifera</i>	(4/4) SE
Jättedaggkäpa	<i>Alchemilla mollis</i>	(4/2) HI
Jätteloka*	<i>Heracleum mantegazzianum</i>	(4/3) SE
Jätteslide (*)	<i>Reynoutria sachalinensis</i>	(4/3) SE
Kabomba*	<i>Cabomba caroliana</i>	(3/3) HI
Kanadensiskt gullris (*)	<i>Solidago canadensis</i>	(4/3) SE
Kaukasiskt fetblad (*)	<i>Phedimus spurius</i>	(4/4) SE
Klasespirea	<i>Spiraea × billardii</i>	(4/3) SE
Klockjulros	<i>Helleborus foetidus</i>	(4/3) SE
Klättevildvin	<i>Parthenocissus quinquefolia</i>	(3/3) HI
Knölklocka	<i>Campanula rapunculoides</i>	(4/4) SE
Kvastspirea	<i>Spiraea chamaedryfolia</i>	(3/3) HI
Lammöron	<i>Stachys byzantine</i>	(4/2) HI
Lingonoxbär	<i>Cotoneaster horizontalis</i>	(3/3) HI
Liten vårstjärna	<i>Scilla sardensis</i>	(4/3) SE
Luddranunkel	<i>Ranunculus psilostachys</i>	(3/3) HI
Lydisk fetknopp	<i>Sedum lydium</i>	(3/3) HI
Mahonia	<i>Mahonia aquifolium</i>	(4/3) SE
Parkolvon	<i>Viburnum lantana</i>	(3/3) HI
Parksallat	<i>Lactuca macrophylla</i>	(4/2) HI
Parkslide (*)	<i>Reynoutria japonica</i>	(4/3) SE

Parksmultron	<i>Fragaria moschata</i>	(4/2) HI
Parkstånds	<i>Senecio sarracenicus</i>	(4/2) HI
Porslinshyacint	<i>Puschkinia scilloides</i>	(4/4) SE
Praktkungsljus	<i>Verbascum speciosum</i>	(3/3) HI
Praktlysing	<i>Lysimachia punctate</i>	(4/2) HI
Påsklilja	<i>Narcissus pseudonarcissus</i>	(4/2) HI
Robinia	<i>Robinia pseudoacacia</i>	(4/2) HI
Rosenkronill	<i>Securigera varia</i>	(3/3) HI
Rosenoxbär	<i>Cotoneaster dielsianus</i>	(4/3) SE
Rynkoxbär	<i>Cotoneaster bullatus</i>	(4/3) SE
Rysk blåstjärna	<i>Othocallis siberica</i>	(4/3) SE
Rysk kornell	<i>Cornus alba</i>	(3/3) HI
Rödek	<i>Quercus rubra</i>	(4/2) SE
Rönnspirea	<i>Sorbaria sorbifolia</i>	(4/3) SE
Sandlupin	<i>Lupinus nootkatensis</i>	(3/3) HI
Sandsallat	<i>Lactuca tatarica</i>	(4/3) SE
Sibirisk nunneört	<i>Corydalis nobilis</i>	(4/2) HI
Sibirisk vallmo	<i>Papaver croceum</i>	(3/3) HI
Sibiriskt fetblad (*)	<i>Phedimus hybridus</i>	(4/4) SE
Silverarv	<i>Cerastium tomentosum</i>	(4/3) SE
Silverbuske	<i>Elaeagnus commutata</i>	(4/2) HI
Silvergran	<i>Abies alba</i>	(4/2) HI
Silverpoppel	<i>Populus alba</i>	(3/3) HI
Sjögull	<i>Nymphoides peltate</i>	(3/4) SE
Skogsklematis	<i>Clematis vitalba</i>	(4/2) HI
Smal vattenpest*	<i>Elodea nuttallii</i>	(4/4) SE
Snöbär	<i>Symphoricarpos albus</i>	(4/3) SE
Spaljeoxbär	<i>Cotoneaster ascendens</i>	(2/3) HI
Spärroxbär (*)	<i>Cotoneaster divaricatus</i>	(4/4) SE
Stor vårstjärna	<i>Scilla luciliae</i>	(4/3) SE
Storbladig murgröna	<i>Hedera Hibernica</i>	(2/3) HI
Strandkotula (*)	<i>Cotula coronopifolia</i>	(4/3) SE
Strimsporre	<i>Linaria repens</i>	(4/2) HI
Svensk häggmispel	<i>Amelanchier confuse</i>	(4/2) HI

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	(Potential/effekt) bedömning
Sydfyrling	<i>Crassula helmsii</i>	(2/3) HI
Sydgullregn	<i>Laburnum anagyroides</i>	(4/3) SE
Syltåg	<i>Juncus tenuis</i>	(4/2) HI
Syren	<i>Syringa vulgaris</i>	(4/4) SE
Tidig blåstjärna	<i>Scilla bifolia</i>	(4/3) SE
Toppspirea	<i>Spiraea × Rosalba</i>	(4/3) SE
Tromsöloka*	<i>Heracleum persicum</i>	(4/2) HI
Trädgårdsveronika	<i>Veronica persica</i>	(4/2) HI
Tysklönn	<i>Acer pseudoplatanus</i>	(4/4) SE
Uppländsk vallört	<i>Symphytum × uplandicum</i>	(4/2) HI
Vanlig bergtall	<i>Pinus mugo subsp. mugo</i>	(4/3) SE
Vattenpest	<i>Elodea canadensis</i>	(4/4) SE
Videkornell	<i>Cornus sericea</i>	(4/3) SE
Vildvin	<i>Parthenocissus inserta</i>	(3/3) HI
Vintergröna	<i>Vinca minor</i>	(4/3) SE
Vintergäck	<i>Eranthis hyemalis</i>	(4/2) HI
Vit dunört	<i>Epilobium ciliatum</i>	(4/2) HI
Vit skunkkalla	<i>Lysichiton camtschatcensis</i>	(3/3) HI
Vitgran	<i>Picea glauca</i>	(3/3) HI
Vresros (*)	<i>Rosa rugosa</i>	(4/4) SE
Vårkorsört	<i>Senecio leucanthemifolius vernalis</i>	(4/4) SE
Vårkrokus	<i>Crocus vernus</i>	(4/2) HI
Vårstjärna	<i>Scilla forbesii</i>	(4/3) SE
Äkta kaprifol	<i>Lonicera caprifolium</i>	(4/3) SE
Ärttörne	<i>Ulex europaeus</i>	(2/3) HI

Notera att det finns fler arter på EUs lista över förbjudna arter, men som bedömts ha låg risk för allvarliga negativa konsekvenser för biologisk mångfald i Sverige. Exempel på dessa är sidenört och vattenhyacint. Det finns också arter, som till exempel rönnsumak som har klassats som låg risk men som börjat sprida sig kraftigt och eventuellt behöver omvärderas. Det finns också arter som ännu inte bedömts.

Ny riskklassificering utförs under 2023 och 2024.